ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)
z 8. septembra 2005 *

V spojených veciach C-544/03 a C-545/03,

ktorých predmetom sú návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podané Conseil d'État (Belgicko) rozhodnutiami z 8. decembra 2003 a doručené Súdnemu dvoru 23. decembra 2003, ktoré sa týkajú konaní:

Mobistar SA (C-544/03)

proti

Commune de Fléron,

a

Belgacom Mobile SA (C-545/03)

proti

Commune de Schaerbeek,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia K. Lenaerts, N. Colneric (spravodajkyňa), E. Juhász a M. Ilešič,

generálny advokát: P. Léger,
tajomník: M.-F. Contet, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. januára 2005,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Mobistar SA, v zastúpení: Y. van Gerven, A. Vallery a A. Desmedt, advokáti,

— Belgacom Mobile SA, v zastúpení: H. De Bauw, advocaat, a P. Carreau, advokát,

— obec Fléron, v zastúpení: M. Vankan, advokát,

— obec Schaerbeeck, v zastúpení: J. Bourtembourg, advokát,

— belgická vláda, v zastúpení: A. Goldman a E. Dominkovits, splnomocnení zástupcovia,

— holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: J.-P. Keppenne, M. Shotter a L. Ström van Lier, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. apríla 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa týkajú výkladu článku 59 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 49 ES) a článku 3c smernice Komisie 90/388/EHS z 28. júna 1990 o súťaži na trhoch pre telekomunikačné služby (Ú. v. ES L 192, s. 10), zmenenej a doplnenej, pokiaľ ide o rozvinutie plnej hospodárskej súťaže na telekomunikačnom trhu, smernicou Komisie 96/19/ES z 13. marca 1996 (Ú. v. ES L 74, s. 13, ďalej len „smernica 90/388").

2 Tieto prejudiciálne otázky vyplynuli zo sporov iniciovaných mobilnými telekomunikačnými operátormi usadenými v Belgicku, spoločnosťou Mobistar SA (ďalej len „Mobistar") a spoločnosťou Belgacom Mobile SA (ďalej len „Belgacom Mobile"). Títo dvaja operátori navrhujú zrušenie poplatkov zavedených obcami Fléron (Belgicko) a Schaerbeek (Belgicko) za antény, stožiare a stĺpy na šírenie GSM alebo vonkajšie antény.

3 Uznesením predsedu Súdneho dvora zo 4. marca 2004 boli veci spojené na účely písomnej časti konania, ústnej časti konania a rozsudku.

Právny rámec

4 Článok 59 prvý odsek Zmluvy ES znie:

„V rámci nasledujúcich ustanovení sú zakázané obmedzenia slobody poskytovať služby v spoločenstve vo vzťahu k štátnym príslušníkom členských štátov, ktorí sa usadili v niektorom štáte spoločenstva ako príjemca služieb."

5 Článok 86 prvý odsek Zmluvy ES (teraz článok 82 prvý odsek ES) stanovuje:

„Akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia na spoločnom trhu či jeho podstatnej časti jedným alebo viacerými podnikateľmi sa zakazuje ako nezlučiteľné so spoločným trhom, ak sa tým ovplyvní obchod medzi členskými štátmi."

6 Článok 90 Zmluvy ES (teraz článok 86 ES) znie:

„1. V prípade verejnoprávnych podnikov a podnikov, ktorým členské štáty priznávajú osobitné alebo výlučné práva, tieto štáty neustanovia ani neponechajú v účinnosti opatrenia, ktoré sú v rozpore s pravidlami tejto zmluvy, najmä s pravidlami uvedenými v článkoch 12 a 81 až 89.

2. Podniky poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu alebo podniky, ktoré majú povahu fiškálneho monopolu, podliehajú pravidlám tejto zmluvy, najmä pravidlám hospodárskej súťaže, za predpokladu, že uplatňovanie týchto pravidiel znemožňuje právne alebo v skutočnosti plniť určité úlohy, ktoré im boli zverené. Rozvoj obchodu nesmie byť ovplyvnený v takom rozsahu, aby to bolo v rozpore so záujmami spoločenstva.

3. Komisia zabezpečí uplatňovanie ustanovení tohto článku a v prípade potreby vydá členským štátom príslušné smernice alebo rozhodnutia."

7 Článok 3a smernice 90/388 znie:

„Okrem podmienok stanovených v článku 2 druhom odseku členské štáty pri stanovení podmienok licencií a všeobecných oprávnení mobilných a osobných komunikačných systémov zabezpečia, aby boli zachované tieto zásady:

i) podmienky udeľovania licencií budú obsahovať len podmienky odôvodnené základnými požiadavkami a v prípade systémov určených na použitie širokou verejnosťou požiadavkami na verejnú službu vo forme obchodných predpisov v zmysle článku 3;

ii) podmienky udeľovania licencií zaručia operátorom mobilných sietí transparentné a nediskriminačné správanie zo strany operátorov pevných a mobilných sietí so zariadením v spoločnom vlastníctve;

iii) podmienky udeľovania licencií nesmú obsahovať žiadne neodôvodnené obmedzenia technickej povahy. Členské štáty nesmú okrem iného brániť kombinácii licencií alebo obmedzovať ponuku rôznych technológií využívajúcich odlišné frekvencie, ak je k dispozícii multištandardné zariadenie.

...“ [*neoficiálny preklad*]

8 Článok 3c smernice 90/388 stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia odstránenie všetkých obmedzení uložených operátorom mobilných a osobných komunikačných systémov v oblasti vybudovania ich vlastnej infraštruktúry, využívania infraštrukúry tretej strany a zdieľaného užívania infraštruktúr, iných zariadení a miest, ak tieto infraštruktúry využívajú na vykonávanie činností stanovených vo svojich licenciách alebo oprávneniach.“ [*neoficiálny preklad*]

9 Články 3a a 3c smernice 90/388 zaviedla smernica Komisie 96/2/ES zo 16. januára 1996, ktorá mení a dopĺňa smernicu 90/388, pokiaľ ide o mobilné a osobné komunikácie (Ú. v. ES L 20, s. 59). Prvé odôvodnenie smernice 96/2 znie takto:

„keďže Komisia vo svojom oznámení z 23. novembra 1994 o poradení sa o Zelenej knihe týkajúcej sa mobilných a osobných komunikácií stanovila základné opatrenia na účely vytvorenia nevyhnutného právneho rámca na využitie potenciálu tohto prostriedku komunikácie; keďže Komisia naliehala, že je nevyhnutné odstrániť pokiaľ možno všetky výlučné a osobitné práva platné v tomto odvetví, a to dôkladným uplatnením pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže a zmenou smernice 90/388..., naposledy zmenenej a doplnenej smernicou 95/51/ES...; keďže Komisia ďalej zvažovala odstránenie obmedzení slobody operátorov mobilných sietí prevádzkovať a zdokonaľovať svoje siete na účely vykonávania činností stanovených v ich licenciách alebo oprávneniach, vrátane slobody voľby základnej infraštruktúry; keďže Komisia považovala taký krok za nevyhnutný na to, aby bolo možné prekonať existujúce narušenia hospodárskej súťaže, a najmä, aby operátori získali kontrolu nad svojimi nákladmi" [*neoficiálny preklad*].

10 Štvrté odôvodnenie tej istej smernice znie:

„keďže viaceré členské štáty už otvorili určité služby mobilných komunikácií hospodárskej súťaži a zaviedli režimy udeľovania licencií pre tieto služby; keďže napriek tomu vo viacerých členských štátoch počet udelených licencií zostáva obmedzený na diskrečnom základe, alebo v prípade operátorov konkurujúcich telekomunikačným subjektom podlieha technickým obmedzeniam, ako napríklad zákazu použitia inej infraštruktúry ako tej, ktorú poskytujú uvedené subjekty;..." [*neoficiálny preklad*]

11 Šestnáste odôvodnenie uvedenej smernice upresňuje:

„... keďže obmedzenia samostatného vybudovania mobilnými operátormi svojich vlastných infraštruktúr a využívania infraštruktúry tretej strany spomaľujú rozvoj mobilných služieb, a to najmä preto, že účinný celoeurópsky roaming pre GSM predpokladá použitie jednotného signalizačného systému, pričom takáto technológia ešte nie je v ponuke všetkých telekomunikačných subjektov na území Spoločenstva;

keďže také obmedzenia budovania a využívania infraštruktúr obmedzujú poskytovanie služieb mobilných a osobných komunikácií operátormi z ostatných členských štátov, a sú teda nezlučiteľné s článkom 90 v spojení s článkom 59 Zmluvy; keďže v rozsahu, v akom sa odporuje hospodárskej súťaži v oblasti poskytovania mobilných hlasových služieb tým, že telekomunikačné subjekty nie sú schopné uspokojiť dopyt mobilného operátora po infraštruktúre, alebo ho uspokoja len na základe taríf, ktoré nie sú nákladovo orientované podľa kapacity príslušných prenajatých okruhov, tieto obmedzenia nevyhnutne zvýhodňujú ponuku telekomunikačných subjektov v oblasti pevných telekomunikačných služieb, pre ktoré väčšina členských štátov stále vyhradzuje výlučné práva; keďže obmedzenie na budovanie a využívanie infraštruktúry tak porušuje článok 90 v spojení s článkom 86 Zmluvy; keďže členské štáty sú následne povinné tieto obmedzenia zrušiť a udeliť dotknutým mobilným operátorom na ich žiadosť nediskriminačný prístup k nedostatkovým zdrojom nevyhnutným na vybudovanie ich vlastnej infraštruktúry vrátane rádiových frekvencií" [*neoficiálny preklad*].

12 Článok 11 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/13/ES z 10. apríla 1997 o spoločnom rámci pre všeobecné oprávnenia a individuálne licencie v oblasti

telekomunikačných služieb [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 117, s. 15) nazvaný „Poplatky a úhrady za individuálne licencie" [*neoficiálny preklad*] znie takto:

„Členské štáty dbajú na to, aby účelom poplatkov uložených podnikom v rámci postupov udeľovania oprávnení bolo výlučne pokrytie administratívnych nákladov spojených s udeľovaním, správou, kontrolou a uplatňovaním príslušných individuálnych licencií. Poplatky za individuálne licencie sú úmerné množstvu vynaloženej práce a uverejňujú sa vhodným a dostatočne podrobným spôsobom tak, aby informácie boli ľahko prístupné." [*neoficiálny preklad*]

13 Smernice 90/388 a 97/13 boli s účinnosťou od 25. júla 2003 zrušené smernicou Komisie 2002/77/ES zo 16. septembra 2002 o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb (Ú. v. ES L 249, s. 21; Mim. vyd. 08/002, s. 178) a smernicou Európskeho parlamentu a Rady zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349), čomu spory vo veci samej v každom prípade predchádzali.

Spory vo veci samej a prejudiciálne otázky

Vec C-544/03

14 Obecná rada Fléron prijala na svojom zasadnutí 27. januára 1998 nariadenie o poplatkoch za stožiare, stĺpy a antény na šírenie GSM. Poplatky boli uložené od 1. januára 1998 na obdobie troch rokov, t. j. do 31. decembra 2000. Výška poplatku bola 100 000 BEF za stožiar, stĺp alebo anténu a uhradiť ho bol povinný ich majiteľ.

15 Dňa 12. apríla 1999 Mobistar podal na Conseil d'État návrh na zrušenie uvedeného nariadenia o poplatkoch.

16 Medzi žalobnými dôvodmi na zrušenie, predloženými na podporu svojej žaloby, Mobistar tvrdí, že napadnuté nariadenie o poplatkoch obmedzuje zdokonaľovanie jeho siete mobilných telefónov, čo je obmedzenie zakázané článkom 3c smernice 90/388.

17 Vzhľadom na to, že Conseil d'État jednak nebol schopný rozhodnúť o dôvodnosti tohto žalobného návrhu bez toho, aby uplatnil právnu normu Spoločenstva, pri ktorej vzniká problém výkladu, a jednak preto, že v tomto prípade ide tiež o to, či je sporný poplatok zlučiteľný s článkom 49 ES, Conseil d'État rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto otázky:

„1. Má sa článok 49 [ES] vykladať v tom zmysle, že odporuje tomu, aby právna úprava vnútroštátneho orgánu alebo územnosprávneho celku zaviedla poplatok za infraštruktúru mobilných a osobných komunikácií používaných v rámci výkonu činností stanovených v licenciách alebo oprávneniach?

2. Odporuje článok 3c smernice 90/388... v rozsahu, v akom je jeho cieľom odstrániť ‚všetky obmedzenia', tomu, aby právna úprava vnútroštátneho orgánu alebo územnosprávneho celku zaviedla poplatok za infraštruktúru mobilných a osobných komunikácií používaných v rámci výkonu činností stanovených v licenciách alebo oprávneniach?"

Vec C-545/03

18 Obecná rada Schaerbeek prijala na svojom zasadnutí 8. októbra 1997 nariadenie o poplatkoch za externé antény, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie o poplatkoch za parabolické antény prijaté tou istou obecnou radou. Ročný poplatok za externé antény sa vzťahoval na roky 1997 až 1999. Externou anténou sa rozumeli nielen parabolické antény, ale aj reléové GSM antény alebo iné. Výška poplatku bola stanovená na 100 000 BEF za reléovú GSM anténu a na 5 000 BEF za parabolickú alebo inú anténu.

19 Dňa 19. decembra 1997 Belgacom Mobile podal na Conseil d'État návrh na zrušenie uvedeného nariadenia o poplatkoch.

20 Jedným zo žalobných dôvodov predložených na podporu žaloby bolo porušenie ustanovení práva Spoločenstva o zavedení kvalitnej siete mobilných telefónov bez obmedzenia, najmä článku 3c smernice 90/388.

21 Tiež vzhľadom na skutočnosť, že Conseil d'État nebol schopný rozhodnúť o dôvodnosti tohto žalobného dôvodu bez toho, aby uplatnil právnu normu Spoločenstva, pri ktorej vzniká problém výkladu, Conseil d'État rozhodol, že je namieste položiť na základe článku 234 ES dve prejudiciálne otázky zhodné s otázkami položenými vo veci C-544/03.

O návrhu na opätovné otvorenie ústnej časti konania

22 Podaním do kancelárie Súdneho dvora 2. mája 2005 holandská vláda navrhla, aby Súdny dvor uplatnením článku 61 rokovacieho poriadku nariadil opätovné otvorenie ústnej časti konania.

23 Na podporu svojho návrhu táto vláda v podstate tvrdí, že generálny advokát vo svojich návrhoch navrhol založiť odpoveď na iných základoch ako tých, o ktoré sa opiera vnútroštátny súd, a to konkrétne na smernici 97/13, ktorá nebola predmetom žiadnej hlbšej diskusie medzi účastníkmi konania, buď v rámci ich písomných pripomienok, alebo pripomienok prednesených na pojednávaní. Uvedená vláda zamýšľa predložiť svoje pripomienky v tejto súvislosti.

24 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor môže bez návrhu alebo na návrh generálneho advokáta, alebo tiež na návrh účastníkov konania v súlade s článkom 61 svojho rokovacieho poriadku nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania, ak zváži, že vysvetlenia, ktoré mu boli podané, nie sú dostačujúce, alebo že treba vec rozhodnúť na základe tvrdenia, ku ktorému sa účastníci nevyjadrili (pozri uznesenie zo 4. februára 2000, Emesa Sugar, C-17/98, Zb. s. I -665, bod 18; rozsudky z 19. februára 2002, Wouters a i., C-309/99, Zb. s. I-1577, bod 42, a z 30. marca 2004, Alabaster, C-147/02, Zb. s. I-3101, bod 35).

25 V danom prípade však Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta skonštatoval, že disponuje všetkými zisteniami potrebnými na zodpovedanie otázok položených v tejto veci a že tieto zistenia boli predmetom súdneho pojednávania vedeného pred ním. Preto treba návrh na opätovné otvorenie ústnej časti konania zamietnuť.

O prvej otázke

26 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 59 ES (zmenený, teraz článok 49 ES) vykladať v tom zmysle, že odporuje tomu, aby právna úprava vnútroštátneho orgánu alebo územnosprávneho celku zaviedla poplatok za infraštruktúru mobilných a osobných komunikácií používaných v rámci výkonu činností stanovených v licenciách alebo oprávneniach.

27 Ak aj podľa súčasného platného práva Spoločenstva oblasť priamych daní ako taká nepatrí medzi právomoci Spoločenstva, napriek tomu sú členské štáty povinné vykonávať právomoci, ktoré si ponechali, v súlade s právom Spoločenstva (pozri rozsudky zo 14. februára 1995, Schumacker, C-279/93, Zb. s. I-225, bod 21; z 21. novembra 2002, X a Y, C-436/00, Zb. s. I-10829, bod 32, a z 11. marca 2004, De Lasteyrie du Saillant, C-9/02, Zb. s. I-2409, bod 44).

28 V oblasti slobodného poskytovania služieb už Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátne daňové opatrenie narušujúce výkon tejto slobody môže byť zakázaným opatrením bez ohľadu na to, či ho vydal samotný členský štát alebo územnosprávny celok (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. novembra 2001, De Coster, C-17/00, Zb. s. I-9445, body 26 a 27).

29 V súlade s judikatúrou Súdneho dvora článok 59 Zmluvy požaduje nielen odstránenie každej diskriminácie voči poskytovateľovi služieb usadenému v inom členskom štáte z dôvodu jeho štátnej príslušnosti, ale tiež odstránenie každého obmedzenia, a to aj keď sa uplatňuje bez rozdielu na vnútroštátnych poskytovateľov a poskytovateľov z iných členských štátov, ak také obmedzenie môže znemožniť

alebo inak sťažiť činnosť poskytovateľa usadeného v inom členskom štáte, v ktorom legálne poskytuje obdobné služby (rozsudky z 9. augusta 1994, Vander Elst, C-43/93, Zb. s. I-3803, bod 14, a De Coster, už citovaný, bod 29).

30 Okrem toho Súdny dvor už rozhodol, že uvedenému článku 59 odporuje uplatnenie každej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá má za účinok sťažiť poskytovanie služieb medzi členskými štátmi oproti poskytovaniu služieb prebiehajúcemu len v rámci jedného členského štátu (rozsudok De Coster, už citovaný, bod 30 a citovaná judikatúra, ako aj bod 39).

31 Na druhej strane sa článok 59 Zmluvy neuplatní na opatrenia, ktorých jediným účinkom je spôsobenie dodatočných nákladov predmetných služieb a ktoré sa rovnakým spôsobom vzťahujú na poskytovanie služieb medzi členskými štátmi a poskytovanie služieb len v rámci jedného členského štátu.

32 Pokiaľ ide o otázku, či je vyberanie miestnymi orgánmi poplatkov, o aké ide v prípadoch vo veciach samých, prekážkou nezlučiteľnou s uvedeným článkom 59, treba pripomenúť, že tieto poplatky sa bez rozdielu uplatňujú na všetkých majiteľov zariadení mobilných telefónov na území dotknutej obce a že zahraniční operátori nie sú ani z právneho, ani z faktického hľadiska týmito opatreniami zaťažení viac než vnútroštátni operátori.

33 Predmetné daňové opatrenia navyše nerobia cezhraničné poskytovanie služieb zložitejším, než je poskytovanie služieb vnútri štátu. Zavedenie poplatku za stožiare, stĺpy a antény však môže zvýšiť tarify mobilných komunikácií zo zahraničia do Belgicka a naopak. Vnútroštátne poskytovanie telefonických služieb však podlieha riziku dopadu poplatku na tarify v rovnakej miere.

34 Je vhodné dodať, že zo spisu nijak nevyplýva, že by kumulatívny účinok miestnych poplatkov ohrozoval slobodu poskytovať služby mobilných telefónov medzi inými členskými štátmi a Belgickým kráľovstvom.

35 Na prvú otázku teda treba odpovedať tak, že článok 59 Zmluvy sa má vykladať v tom zmysle, že neodporuje tomu, aby právna úprava vnútroštátneho orgánu alebo územnosprávneho celku zaviedla poplatok za infraštruktúru mobilných a osobných komunikácií používaných v rámci výkonu činností stanovených v licenciách alebo oprávneniach, ak sa poplatok bez rozdielu uplatňuje na vnútroštátnych poskytovateľov služieb a poskytovateľov z iných členských štátov a má rovnaký účinok na vnútroštátne poskytovanie služieb v jednom členskom štáte a na poskytovanie služieb medzi členskými štátmi.

O druhej otázke

36 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či opatrenia daňovej povahy pre infraštruktúry mobilných komunikácií patria pod článok 3c smernice 90/388.

37 Na úvod je vhodné uviesť, že skutočnosťou, ktorá vytvára poplatky za komunikačné infraštruktúry, nie je udelenie licencie. Preto sa smernica 97/13, na ktorú sa na pojednávaní odvolal Mobistar, neuplatní na skutočnosti v tomto prípade.

38 Pokiaľ ide o smernicu 90/388, je vhodné predovšetkým uviesť, že znenie jej článku 3c v rozsahu, v akom stanovuje odstránenie „všetkých obmedzení" uložených v súvislosti s infraštruktúrou operátorom systémov mobilných a osobných komunikácií, nevylučuje, že uvedené obmedzenia zahrnujú tiež opatrenia daňovej povahy pre infraštruktúry mobilných komunikácií.

39 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je pri výklade ustanovenia práva Spoločenstva nutné vziať do úvahy nielen jeho doslovné znenie, ale aj vzájomný kontext a ciele, ktoré Spoločenstvo sleduje právnou úpravou, ku ktorej patrí (pozri najmä rozsudky zo 17. novembra 1983, Merck, 292/82, Zb. s. 3781, bod 12; z 21. februára 1984, St. Nikolaus Brennerei, 337/82, Zb. s. 1051, bod 10, a zo 7. júna 2005, Vereniging voor Energie, Milieu en Water a i., C-17/03, Zb. s. I-4983, bod 41).

40 Vo svojom pôvodnom znení stanovila smernica 90/388 zrušenie osobitných a výlučných práv udelených členskými štátmi na poskytovanie telekomunikačných služieb, ale do svojho rozsahu pôsobnosti nezahrnula služby mobilných komunikácií. S cieľom rozšíriť jej rozsah pôsobnosti na mobilné a osobné komunikácie ju zmenila a doplnila smernica 96/2.

41 Účelom smernice 96/2 je vytvorenie rámca právnej úpravy, ktorý umožní využiť potenciál mobilných a osobných komunikácií tým, že sa v čo najkratšom čase obmedzia pre operátorov mobilných sietí všetky výlučné a osobitné práva prostredníctvom odstránenia jednak obmedzení slobody prevádzkovania a zdokonaľovania uvedených sietí pre výkon činností stanovených v ich licenciách a oprávneniach, ako aj narušení hospodárskej súťaže, čím sa týmto operátorom umožní udržať svoje náklady pod kontrolou (pozri rozsudky zo 16. októbra 2001, Komisia/Grécko, C-396/99 a C-397/99, Zb. s. I-7577, bod 25, a z 22. mája 2003, Connect Austria, C-462/99, Zb. s. I-5197, bod 96).

42 Právnym základom smernice 96/2 je článok 90 ods. 3 Zmluvy ES. Z toho vyplýva, že sa článok 3c smernice 90/388 uplatní len na obmedzenia nezlučiteľné s článkom 90 Zmluvy.

43 Podľa jej šestnásteho odôvodnenia bola smernica 96/2 prijatá za situácie, keď hospodárskej súťaži v oblasti poskytovania mobilných hlasových služieb bránila

skutočnosť, že telekomunikačné subjekty neboli schopné uspokojiť dopyt mobilných operátorov po infraštruktúre a že väčšina členských štátov týmto subjektom ponechala výlučné práva. Na základe zistení, že obmedzenie budovania a využívania infraštruktúry je porušením článku 90 Zmluvy ES v spojení s článkom 86 Zmluvy ES, došla Komisia k záveru, že členské štáty musia tieto obmedzenia zrušiť a dotknutým operátorom na ich žiadosť udeliť nediskriminačný prístup k nedostatkovým zdrojom nevyhnutným na vybudovanie ich vlastnej infraštruktúry.

44 Z toho vyplýva, že sa obmedzenia uvedené v článku 3c smernice 90/388 vyznačujú jednak svojím vzťahom k výlučným a osobitným právam tradičných operátorov a jednak tým, že ich možno odstrániť umožnením nediskriminačného prístupu k nevyhnutným nedostatkovým zdrojom.

45 Medzi ne teda patria tiež obmedzenia, ktoré sú príkladným spôsobom uvedené vo štvrtom odôvodnení smernice 96/2, konkrétne obmedzovanie počtu udelených licencií na diskrečnom základe, alebo v prípade operátorov konkurujúcich telekomunikačným subjektom toto podlieha technickým obmedzeniam, ako napríklad zákazu použitia inej infraštruktúry ako tej, ktorú poskytujú uvedené subjekty.

46 Navyše pod pojem obmedzenia v osobitnom zmysle podľa článku 3c smernice 90/388 spadajú len opatrenia, ktoré majú na hospodársku súťaž významný vplyv.

47 Na druhej strane však pod článok 3c smernice 90/388 nepatria vnútroštátne opatrenia, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na všetkých operátorov mobilných telefónov a ktoré priamo alebo nepriamo nezvýhodňujú operátorov, ktorí disponujú

alebo disponovali osobitnými alebo výlučnými právami na úkor nových operátorov nachádzajúcich sa v konkurenčnom postavení.

48 Je na vnútroštátnom súde, aby preveril, či vo veciach samých boli tieto podmienky splnené.

49 V rámci svojho preskúmania bude musieť vnútroštátny súd overiť účinky poplatkov, berúc do úvahy najmä moment, v ktorom každý z operátorov vstúpil na trh. Môže sa ukázať, že operátori, ktorí disponujú alebo predtým disponovali osobitnými alebo výlučnými právami, mohli skôr než iní operátori využiť situáciu, v ktorej mohli odpísať svoje náklady na vybudovanie sietí. Pritom skutočnosť, že operátori vstupujúci na trh podliehajú požiadavkám na verejnú službu vrátane požiadaviek na územné pokrytie, môže mať, pokiaľ ide o kontrolu ich nákladov, za účinok ich nevýhodné postavenie oproti tradičným operátorom.

50 Zo všetkého vyššie uvedeného vyplýva, že na druhú otázku je vhodné odpovedať tak, že opatrenia daňovej povahy vzťahujúce sa na infraštruktúry mobilných komunikácií nepatria do pôsobnosti článku 3c smernice 90/388 okrem prípadu, keď tieto opatrenia priamo alebo nepriamo zvýhodňujú operátorov, ktorí disponujú alebo predtým disponovali osobitnými alebo výlučnými právami na úkor nových operátorov a ktoré majú na hospodársku súťaž významný vplyv.

O trovách

51 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou

postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 59 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 49 ES) sa má vykladať v tom zmysle, že neodporuje tomu, aby právna úprava vnútroštátneho orgánu alebo územnosprávneho celku zaviedla poplatok za infraštruktúru mobilných a osobných komunikácií používaných v rámci výkonu činností stanovených v licenciách alebo oprávneniach, ak sa poplatok bez rozdielu uplatňuje na vnútroštátnych poskytovateľov služieb a poskytovateľov z iných členských štátov a má rovnaký účinok na vnútroštátne poskytovanie služieb v jednom členskom štáte a na poskytovanie služieb medzi členskými štátmi.**

2. **Opatrenia daňovej povahy vzťahujúce sa na infraštruktúry mobilných komunikácií nepatria do pôsobnosti článku 3c smernice Komisie 90/388/EHS z 28. júna 1990 o súťaži na trhoch pre telekomunikačné služby, zmenenej a doplnenej, pokiaľ ide o rozvinutie plnej hospodárskej súťaže na telekomunikačnom trhu, smernicou Komisie 96/19/ES z 13. marca 1996, okrem prípadu, keď tieto opatrenia priamo alebo nepriamo zvýhodňujú operátorov, ktorí disponujú alebo predtým disponovali osobitnými alebo výlučnými právami na úkor nových operátorov a ktoré majú na hospodársku súťaž významný vplyv.**

Podpisy